

TEAM TAAL & CULTUUR

5 maart 2026

Door taalsteun meedoen en groeien

Een initiatief van De Diamant, De Globe en CON de Wereldschool.

Even voorstellen

Thomas Hartendorp-Winkel
Trainer & Coach
Expertise: Taal

Karin de Brabander
Leerkracht Taalschool West

Agenda

- Eerste ervaring
- Uitleg taalsteun
- Tweede ervaring
- Derde ervaring
- Samenvatting
- Praktijkvoorbeelden door Karin de Brabander

Nabespreking

- Waar ging het over?
- Wat weet je nu over het onderwerp?

- Hoe voelt dit?
- Gewetensvraag: doe je dit de kinderen in jouw klas wel eens aan?

Uitleg taalsteun (scaffolding)

“Taalsteun is hulp van de leraar die is aangepast aan het niveau van de leerling, afneemt in de loop van de tijd en is gericht op het zelfstandig leren hanteren van school- en vaktaal.” (Hajer en Meestringa, 2004)

“Scaffolding is [...] the temporary assistance by which a teacher helps a learner know how to do something so that the learner will later be able to complete a similar task alone. It is future-oriented and aimed at increasing a learner’s autonomy.” (Gibbons, 2015)

- Waarom taalsteun?
- Interactieve taalsteun
- Geplande taalsteun

Velkommen allesammen! #2

Livssyklusen til en havoter

TEAM
TAAL &
CULTUUR

en havoter

Velkommen allesammen! #2

Livssyklusen til en havoter

TEAM
TAAL &
CULTUUR

Nabespreking

- Waar ging het over?
- Wat weet je nu over het onderwerp?

- Hoe voelt dit?

Velkommen allesammen! #3

Livssyklusen til en oter

Tekst

Afbeeldingen

Documenten

Websites

Taal herkennen Frans Noors **Nederlands** ▾

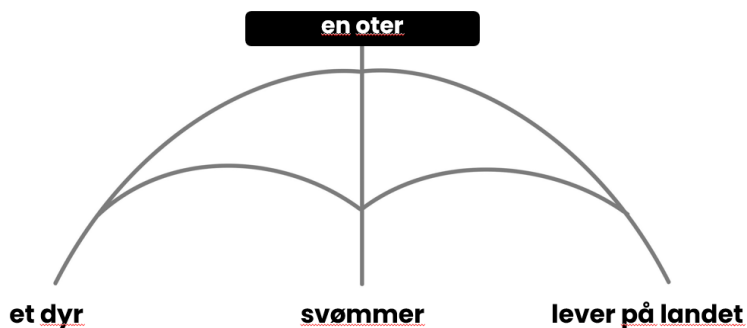
↔ Frans **Noors** Engels ▾

Vandaag hebben we het over een dier dat iedereen kent: de otter. De zeeotter is een bijzonder dier dat gereedschap gebruikt om schelpen te openen. Een otter is een dier dat zowel in het water als op het land leeft.

I dag snakker vi om et dyr alle kjenner: oteren. Havoteren er et unikt dyr som bruker verktøy for å åpne skjell. En otter lever både i vann og på land.

en havoter

Velkommen allesammen! #3

Livssyklusen til en oter

På morens mage

Viklet i tare

Oteren har lært å svømme

Åpner skjell selv

Familiens store koloni

Nabespreking

- Waar ging het over?
- Wat weet je nu over het onderwerp?

- Hoe voelt dit?
- Welke Noorse woorden heb je geleerd?

Samenvatting

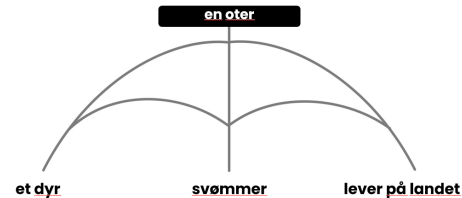
- Ondersteun de (gesproken) tekst

- Maak het visueel

en havoter

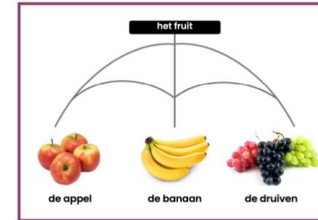

- Haak aan op voorkennis (en verschaf die)

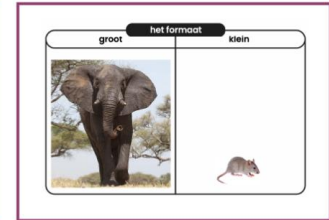

Praktische tips

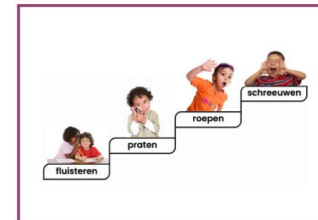
- Praktijkmaterialen: <https://rezulto.nl/downloads-mwidw/>
- Meer informatie over taalsteun: <https://www.lowan.nl/po/organisatie/taalsteun/>
- Karin vertelt meer!

woordparachute

woordkast

woordtrap

woordspinn

In de praktijk.... lezen in de eigen taal.

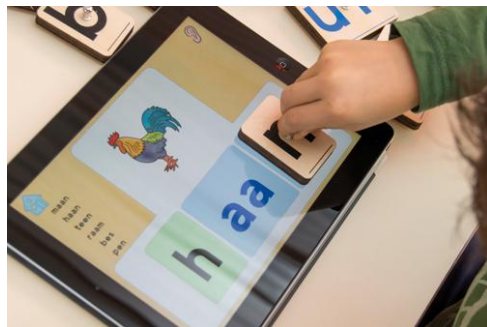
 boeken uit
de hele wereld

 **Prentenboeken
in alle talen**

In de praktijk....aanvankelijk lezen met auditieve ondersteuning

Gynzy

gang	tang	bang	gong
jong	wang	ring	zing
vang	lang	hang	ding
meng	eng	ging	tong

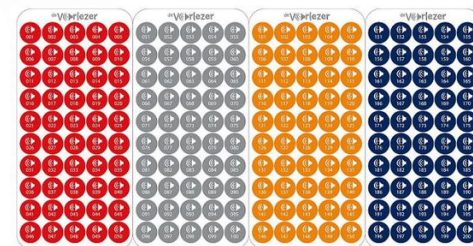
 ik _____	 een _____
 ik _____	 een _____
 ik _____	 een _____
 ik _____	 een _____

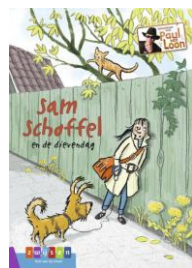
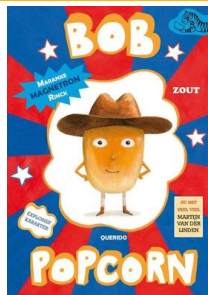
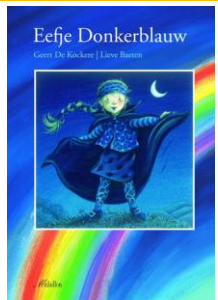
In de praktijk.... lezen met auditieve ondersteuning

mee
luister
boek

In de praktijk.... lezen stil lezen

In de praktijk.... lezen met begrip

- 54
pip speelt met haar hond rex.
daar komt ruud met zijn kar.
hij draagt een hoed.
'zie je hoe snel ik rijd?' roept ruud

terua

54
pip speelt met haar hond rex.
daar komt ruud met zijn kar.
hij draagt een hoed.
'zie je hoe snel ik rijd?' roept ruud

A screenshot of a presentation slide. The text is identical to the left side. Annotations include: 'haar' circled in red with an arrow pointing to the 'a' in 'speelt'; 'zijn' circled in green with an arrow pointing to the 'z' in 'komt'; 'hij' circled in blue with an arrow pointing to the 'h' in 'draagt'. Below the text are small icons of pip and ruud, and a 'terug' button. At the bottom, there is a toolbar with various icons and a '5/31' indicator.

In de praktijk.... lezen met begrip

el pato

¿vienes al canal?
allí hay un pato.

un pato es una hembra.
ella es marrón.

¿sabes cómo se llama el macho?
es un pato macho.

la cabeza del pato macho es verde.

un pato tiene plumas suaves.
asi se mantiene caliente.

come plantas del agua del canal.
pero también come hierba.

allí hay un pato en su nido.
no se ve bien entre las cañas.

en el río hay un huevo.
hay diez.

un pato pequeño ya puede hacer mucho.
hace nada.
y atrapa un mosquito.

¡cuidado!
allí viene un gato
rápido el pato pequeño salta al agua.
llegó justo a tiempo.

de sloot

het kroos

de eend en de woerd

het nest

in het riet

het jong

de kat

de eend

ga je mee naar de sloot?

daar is vast een eend.

een eend is een vrouw.

zij is bruin.

Weet je hoe de man heet?

Dat is een woerd.

De kop van een woerd is groen.

een eend heeft een laagje dons.

zo blijft ze warm.

ze eet kroos uit de sloot.

maar gras lust ze ook.

de sloot

het kroos

de eend en de woerd

daar zit een eend op haar nest.

ze valt niet op in het riet.

in het nest ligt een ei.

het zijn er wel tien,

het nest

in het riet

een jong kan al veel.

hij zwemt.

en hij vangt een mug.

pas op!

daar loopt een kat!

snel duikt het jong in de sloot.

dat was net op tijd.

het jong

de kat

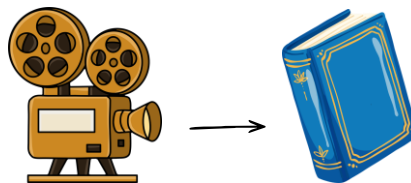
Gemini

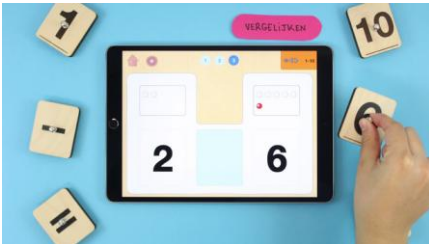
ChatGPT

In de praktijk.... voorlezen

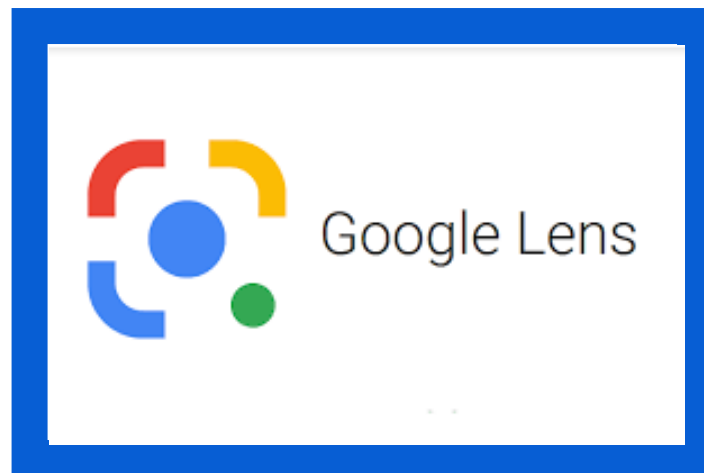
In de praktijk.... aanvankelijk rekenen

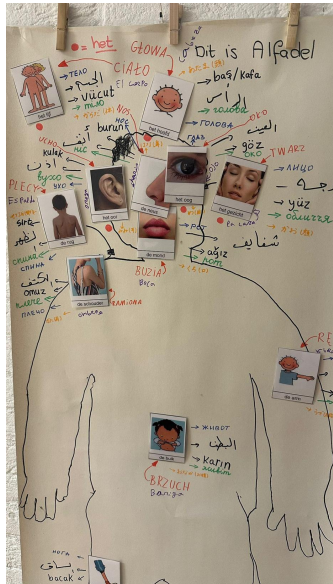
In de praktijk.... rekenen

optellen samen totaal erbij + plus en de som meer	af trekken eraf min weg.... weghalen vermindern (nog) over minder overhouden verschil
vermenigvuldigen keer totaal maal x • het product maaltafel	delen groepjes maken de helft de breuk ÷ quotiënt verdelen ieder ....krijgt

katootje

In de praktijk.... tot slot

- Gibbons, P. (2015). *Scaffolding language, scaffolding learning: Teaching English Language Learners in the Mainstream Classroom*. Heinemann Educational Books.
- Gijssen, L., & Hajer M. (2024). *Inclusief onderwijs in meertalige contexten, van vier jaar SPRONG Meertaligheid*.
- Hajer, M., & Meestringa, T. (2020). *Handboek taalgericht vakonderwijs*.
- *Taalsteun - LOWAN*.
LOWAN. <https://www.lowan.nl/po/organisatie/taalsteun>
- The Dodo. (2021, 18 december). *Otter Moms Wrap Their Babies in Seaweed Blankets | The Dodo* [Video]. YouTube. Geraadpleegd op 24 februari 2026, van https://youtu.be/8O8iEz2p7rQ?si=YxtAtKeHk_aRvRYA

TEAM TAAL & CULTUUR

Een initiatief van
De Diamant, De Globe en
CON de Wereldschool.

info@teamtaalencultuur.nl
www.teamtaalencultuur.nl